

Suvaitsevaisuus

Enpä osaa oikein sanoa, onko suvaitsevaisuus välttämättä mikään hyve tai hyvä arvo. Suvaitsemattomuus on kyllä selvästi pahe: itaruuden ja ahneuden sukulainen, omaan oikeassa olemiseensa ripustautuva formaatti-ihmisten tuotantolinja: Sinä kelpaat minulle, jahka täytät nämä ja nämä kriteerit, ai niin ja sitten vielä nämä...

Mutta suvaitsevaisuus, jos se merkitsee sitä, että aivan kaikki käy, että aivan kaikenlaista käytöstä ja toimintaa tulee suvaita, vaikuttaa pikemminkin paheelta kuin hyveeltä. Sellainen löysä suvaitsevaisuus edustaa ennemminkin tuhon kuin elämän kulttuuria.

Mutta selitetään parhain päin. Oikea suvaitsevaisuus ei merkitse sitä, että millään ei ole mitään väliä. Hyveellinen ja jalo suvaitsevaisuus liittyy ihmiskäsitykseen: ihmisen kunnioittamiseen ja ihmisen arvon tunnustamiseen hänen ansioistaan välittämättä ja hänen epäonnistumisistaan huolimatta. Ihminen ei ole human doing vaan human being: tärkeämpää, kuin mitä sinä olet saanut aikaan on kuka sinä olet. Hyvä suvaitsevaisuus koskee olemista, ei tekemistä. Hyvä suvaitsevaisuus merkitsee arvon antamista jokaiselle ihmiselle.

Suvaitsevaisuus on sukua omastaan jakamiselle, omastaan luopumiselle. Suvaitsevaisella ihmisellä on varaa antaa periksi omista oikeassa olemisen pintymistään. Hän sietää uskonnollisen, poliittisen ja ideologisen monenkirjavuuden. Suvaitsevaisuus merkitsee luottamusta, uskoa siihen, että myös muut kuin tismalleen minunlaiseni ja minun laillani ajattelevat ihmiset saattavat nähdä todellisuuden oikeassa karvassaan. Sellaisena suvaitsevaisuus on sukua rohkeudelle ja suvaitsemattomuus näyttäytyy pelkuruuden eräänä muotona.

Suvaitsevaisuus merkitsee ihmisen rajallisuuden tunnustamista, ihmisen sietämistä. Ei alentuvaa armeliaisuutta vaan pikemminkin jonkinlaista rikoskumppanuuden sukuista solidaarisuutta: minulla ei yksinkertaisesti ole varaa asettaa kelvollisen ihmisyyden rimaa kovin korkealle. Ehdottomuudesta tunnettu ranskalainen filosofi Simone Weil kirjoitti: ”Minä itsekään en ole se ihminen, joka kuvittelen olevani. Sen tietäminen merkitsee anteeksiantamista.” Suvaitsevaisuus jättää tilaa ihmisen salaisuudelle; se on sen ymmärtämistä, että kukaan muukaan ei ole (a) se ihminen, joka hän kuvittelee olevansa, eikä (b) se ihminen, joka minä kuvittelen hänen olevan. Tämä velka meidän on toisillemme kyettävä antamaan anteeksi.

Riihimäen ABC-aseman kuppilassa 16.5. klo 12.56
Jaakko Heinimäki